

Förenklingsförslag: Möjlighet att föränmäla får till förflyttningsregistret

Idag är det:

- Svårt att göra rätt
- Problem med tillämpning
- Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- Bidrar till konkurrenskraft
- Ökar investeringsviljan
- Möjliggör fler arbetstillfällen
- Ger miljönytta
- Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

Problemet är att djur som ska hämtas med kadaverbilen inte går att anmäla till fårförflyttningsregistret innan eller den dag de dör.

Varför är det ett problem?

Döda djur ska tas omhand och i de flesta fall hämtas de av Svensk Lantbrukstjänst AB. När anmälan om hämtning är gjord till Svensk Lantbrukstjänst via Internet hämtas djuret/djuren inom 3-5 arbetsdagar beroende på vilken tid på året djuret ska hämtas. Djurägaren kan inte registrera förflyttningen i fårförflyttningsregistret när anmälan görs utan behöver hålla reda på vilken dag djuret blev hämtat för att därefter anmäla förflyttningen. Om djurägaren planerar att avliva ett djur, vet företagaren ibland om det dagen innan och det vore då praktiskt att rapportera in det in i registret när samtidigt med annan registrering. Det är lätt att glömma av att registrera, om man inte kan göra allt arbete på en gång.

Vad är orsaken till problemet?

Det går inte att anmäla döda djur den dag de dör.

Hur omfattande är problemet?

Problemet omfattar alla djur som dör utan att skickas till slakt. Alla fårägare som får dödfödda lamm och som har djur som självdör eller avlivas på gården berörs. Förra året gjordes 4998 anmälningar till förflyttningsregistret av döda djur och 8300 djur hämtades av Svensk Lantbrukstjänst vid dessa tillfällen. (Personligt meddelande från Lena Lund, Jordbruksverket).

Vad är målet?

Det borde kunna vara möjligt att få anmäla döda djur samma dag som de dör, eller tidigare och inte tvunget den dag de hämtas av kadaverbilen. Om ett djur ska avlivas, vet företagaren många gånger om det dagen innan. Enligt Lena Lund på djurregisterenheten görs detta redan för nötkreatur som dör på gården. I praktiken borde det inte ens behöva leda till en regelförändring utan bara justera programmet för anmälan så att det produktionsplatsnummer som står som mottagare i registret för kadaver SE888888 inte har spärrdatum samma dag utan att programmet "förstår" om djurägaren anmält ett dött djur upp till 5 dagar tidigare än vad Svensk Lantbrukstjänst anmält som hämtdatum.

Nollalternativ

Görs ingen regelförändring eller omarbetning av anmälningsförfarandet för fårkadaver kommer det fortsatt krävas att fårägaren håller koll på när kadaverbilen kommer och hämtar de avlidna fåren. Så länge anmälan i rätt tid och på rätt dag inte utgör grund för tvärvillkorsavdrag eller andra avdrag på jordbrukarstöden anser undertecknad att detta inte är något stort problem om djurägaren anmält sig till den påminnelsetjänst via sms som fårförflyttningsregistret erbjuder. Då räcker det att fårägaren anmäler sina djur efter att hen fått påminnelse av Jordbruksverket via sms.

I nuläget medför det inga straffavgifter eller avdrag på jordbrukarstöden att anmäla för sent. Ändras tolkningen av reglerna så att man inte följer regelverket kan det resultera i förflyttningsförbud och förelägganden med viten. Även böter finns i straffskalan, men då ska det mycket till så dessa har inte utdömts till dagens datum enligt Jordbruksverkets Milan Mirosavljevic.

Alternativa lösningar

En alternativ och bättre lösning enligt förslagsställaren är att döda får ska kunna anmälas till fårförflyttningsregistret den dag de dör istället för den dag de hämtas av kadaverbilen. Med detta förfarande kan fårägaren göra all dokumentation i samband med att de döda djuren förs ut ur stallet, både rapportera händelsen till förflyttningsregistret samt göra samma registrering i stalljournalen. Använder fårägaren fårdataprogrammet Elitlamm görs registreringen även här vid samma tillfälle.

Motstridiga intressen

En god tanke bakom regeln att får ska rapporteras till förflyttningsregistret den dag de hämtas och inte den dag de dör, är att detta underlättar för fårägaren. Under lamningsperioden är det vanligt att fårägaren samlar flera döda lamm i en härför avsedd frys. Lammen kan ha dött vid olika tider under lamningsperioden men anmäls för kadaverhämtning vid ett och samma tillfälle för att det är smidigare och för att fårägaren ska spara pengar.

Om djurägaren rapporterar till fårförflyttningsregistret varje dag ett lamm dör blir det svårare att följa motrapporteringen om flera djur skickas vid ett och samma hämtningstillfälle.

Om regeln ändras så att alla får ska anmälas samma dag de dör kanske möjligheten att samla djur församtidig avhämtning försvinner? I så fall har vi en sämre bestämmelse för flertalet fårägare än om den som ställt önskemålet om regelförändring får igenom sitt önskemål.

Måluppfyllelse

Arbetsinsats och svårigheter för fårägaren att hålla reda på när all dokumentation ska ske torde minska om döda djur får registreras i stalljournalen och rapporteras till förflyttningsregistret den dag de dör men att detta inte behöver sammanfalla med den dag de döda djuren hämtas av Svensk Lantbrukstjänst. Denna möjlighet bör komplettera och inte ersätta nuvarande bestämmelse; att djuren ska rapporteras den dag de lämnar gården

Regelverk

35 § Rapportering av förflyttningar av får och getter enligt artikel 113 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 ska ske antingen till Jordbruksverket eller till en organisation som har utsetts av Jordbruksverket.²³ Rapportering ska ske senast 7 dagar efter mottagande eller avsändande av djuren. Vid förflyttning av får och getter till och från Sverige och vid införsel eller export ska uppgift om avsändar- eller mottagarland rapporteras i enlighet med bilaga 2 istället för anläggningens registreringsnummer. Aktörer som håller får och getter behöver inte rapportera förflyttningar mellan egna anläggningar som ligger inom samma eller angränsande kommuner. Detta gäller inte för aktörer som bedriver slakteriverksamhet. För slaktade djur på ett slakteri ska rapportering av uppgifter ske enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:25) om slakteriers rapportering avseende slaktade djur. (SJVFS 2021:13)

Kontaktperson

Birgit Fag, Hushållningssällskapet Jönköping

E-post: birgit.fag@hushallningssallskapet.se

Telefon: 0708-29 05 45

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

HIR Skåne

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

